
Lluita independentista avui

<http://www.mdt.cat>
Moviment de Defensa de la Terra

Índex temàtic

Introducció	3
1. Objectius finals de la nostra lluita —formes d’opressió i formes de lluita	7
1.1 Exposició general de les formes d’opressió.....	8
1.2 L’anàlisi històrico-antropològica.....	8
1.3 Les formes d’expressió de la lluita social i política.....	10
2. L’estratègia i la tàctica	13
3. La Unitat Popular	15
4. La Ruptura democràtica per la Independència	19
5. Tipus d’intervenció política	21
5.1 Acció política teòrico-projectual: lluita ideològica.....	22
5.1.1 La teoria.....	22
5.1.2 La lluita ideològica al si de la dialèctica social.....	23
5.2 Acció política reivindicativa: mobilització.....	25
5.3 Acció política d’intervenció: lluita institucional.....	25
5.3.1 La lluita institucional, un instrument valuós que cal gestionar adequadament.....	26
6. Política d’aliances	29
6.1 Quin és l’objectiu d’una determinada d’aliança?.....	29
6.2 Aliances a nivell social, sòcio-polític i institucional.....	29
6.3 Aliances de classe, aliances tàctiques i estratègiques.....	30
6.4 La política d’aliances de l’Esquerra Independentista a nivell local, nacional i internacional.....	30
6.4.1 Criteris generals.....	30
6.4.2 Aliances a nivell local.....	31
6.4.3 A nivell nacional.....	32
6.4.4 A nivell internacional.....	33

7. Reptes actuals de l'Esquerra Independentista	35
7.1 Quina ruptura independentista?.....	35
7.2 Quina lluita ideològica?.....	36
7.3 Quines estructures d'organització?.....	38
7.4 Funcions específiques de l'Esquerra Independentista	39
8. Un model d'estructuració del moviment	41
8.1 La construcció d'un referent polític de masses.....	42
8.2 Les organitzacions i col·lectius sectorials i les plataformes	44
8.3 El(s) partit(s) revolucionari(s).....	46
8.4 La direcció política del moviment	47

Introducció

Aquest opuscle que teniu a les mans és un recull de diferents elaboracions que s'han anat produint en funció de les diferents necessitats de definició política que, segons el nostre parer, el moviment independentista, i més concretament l'Esquerra Independentista, anava sentint en la seva evolució. Els textos van fonamentalment des del 2005 fins a dates recents i cobreixen àrees molt diverses de l'activitat política del nostre moviment.

Amb aquesta elaboració el Moviment de Defensa de la Terra no fa altra cosa que complir amb un dels objectius que s'havia traçat d'ençà de les seva VI Assemblea Nacional, en què va prendre la resolució de treballar com a partit polític, entenent aquesta tasca com la col·laboració en la impulsio de les lluites i l'oferiment de propostes polítiques; en d'altres paraules, l'aportació d'elaboracions i d'estructures al conjunt moviment.

L'Esquerra Independentista es troba en un moment crucial de la seva evolució, en el qual pot traduir la seva pràctica actual i l'experiència acumulada al llarg de desenes d'anys en forma de diferents realitats socials i polítiques verament operatives en la realitat quotidiana de la societat dels Països Catalans.

Al llarg de la seva evolució l'Esquerra Independentista no ha abandonat els seus objectius alliberadors i aquesta solidesa en els principis avui n'és realment un tret definitori, sobretot si es compara aquesta seriositat i estabilitat ideològica amb les rebaixes que han acompanyat l'evolució de les diferents organitzacions polítiques i socials dominants avui al si del panorama polític establert.

L'extensió social progressiva de l'alternativa independentista ha introduït elements de complexitat en la pràctica política i ha calgut dotar-se d'anàlisis en profunditat més serioses i matisades. Passats els primers anys d'irrupció del nou moviment, en què la prioritat era la propaganda i el discurs polític essencial era la denúncia, s'ha passat —a mesura que el moviment independentista s'anava estenent socialment— al desplegament de formes d'intervenció política més elaborades i diversificades, formes polítiques que han demanat esforços importants de valoració i d'anàlisi. Per a entendre'ns: no és el mateix l'activitat política que feia un casal in-

dependentista o l'MDT mateix dels anys vuitanta, que la pràctica política de les CUP allà on gaudeixen d'una certa implantació, una pràctica que ha necessitat, d'una manera més precisa, incidir en les reivindicacions concretes de les classes populars de cada lloc i espai concrets. El desplegament d'una consciència nacional general al si de la societat catalana favorable al dret d'autodeterminació ha comportat també l'aparició de noves formes d'acció política, les quals han requerit, al seu torn, nous esforços de reflexió i d'elaboració...

El moviment independentista és avui un moviment extens socialment i per això mateix també complex, i és important que l'Esquerra Independentista es doti d'instruments per a conèixer aquesta realitat per tal de contribuir de manera decisiva als avanços que cada dia es fan més possibles.

En l'exposició dels diferents temes dins aquest recull hem anat dels aspectes més generals als més particulars: en primer lloc, hem disposat aquelles qüestions que fan referència als objectius polítics i als mitjans i els instruments per a assolir-los, des dels instruments més a llarg termini (estratègics) fins als més immediats (tàctics). En segon lloc, incloem diferents reflexions entorn de l'acció política per tal d'exposar amb una certa precisió la complexitat de l'actuació en el moment actual. Finalment, cloem el present recull amb una exposició genèrica en la qual s'expliquen els diferents elements que s'articulen (o es poden articular) en el nostre moviment d'alliberament.

Vet aquí tot el que hem sabut i pogut aportar, ara i ací, amb una certa voluntat de síntesi. Alguns apartats haurien pogut ser molt més extensos, haurien pogut contenir descripcions i anàlisis més detallades, però aquesta extensió hauria repercutit en detriment de la llegibilitat del text resultant, que s'ha volgut tothora de proporcions raonables.

No cal dir que, en cap moment i de cap manera, aquestes aportacions han de ser preses en el sentit de declaracions dogmàtiques i inamovibles que caldria aplicar tant sí com no, i sense variació previsible, al conjunt del nostre moviment. Qui coneix el tarannà de la nostra organització política ja sabrà prou bé que, com a organització que es vol arrelada profundament en el pensament dialèctic, la nostra concepció dels textos és del tot el contrària a qualsevol mena de dogma. Els textos no són altra cosa que propostes i les propostes, tant les de tipus polític com les de qualsevol àrea del coneixement pragmàtic o científic, hi són perquè siguin discutides i superades.

La nostra organització és coneguda segurament per la vehemència amb què defensa les seves propostes polítiques, actitud que no té altra explicació que la nostra voluntat d'ajudar, en la mesura de les nostres possibilitats,

a construir d'una vegada, i d'una manera sòlida, un projecte alliberador seriós per a aquest país. Però aquesta vehemència no vol dir, de cap manera, rigidesa en el pensament ni immobilisme en les propostes, en la mesura que la nostra més gran aspiració és, en qualsevol proposta concreta, establir un diàleg fructífer amb el conjunt de les persones i les organitzacions compromeses en diferents experiències alliberadores. Només som intolerants amb la negació per sistema del diàleg polític, quan s'amaga sota diferents formes d'immaduresa ideològica, amb la incapacitat d'elaborar i d'oferir alternatives, amb l'encastellament en diferents formes d'obstruccionisme...

Aquesta aportació que fem avui també voldria ajudar a superar, per la via de la promoció del debat obert i seriós, diferents tics nefastos de funcionament que arrosseguem en diferents àmbits, tics i vicis de funcionament que el nostre moviment haurà d'anar abandonant en la mesura que avanci pel camí de la seva implantació política i social.

Setembre de 2008. Països Catalans

1. Objectius finals de la nostra lluita —formes d'opressió i formes de lluita

D'ençà de l'any 2005 (IX Assemblea Nacional) els manifestos de l'MDT van acompanyats pel triple lema «*Per l'alliberament, nacional, de classe i de gènere*». No es tracta d'un lema que sigui exclusiu de l'MDT, sinó que és un triple compromís assumit avui dia de manera força general per un ampli ventall de l'Esquerra Independentista.

Hi ha, però, encara alguns sectors de l'independentisme d'esquerra que no acaben de veure clara la rellevància que es dona a l'alliberament de gènere al costat d'altres objectius d'alliberament, de manera semblant a com el vell nacionalisme va tenir dificultats per a acceptar, al llarg del darrer terç del segle xx, que la lluita nacional era alhora una lluita social. Les nostres posicions al voltant d'aquest triple compromís no són superficials, sorgides d'una mena de moda, sinó que són el resultat d'una reflexió profunda entorn de les formes d'opressió, una reflexió que exposarem amb un cert detall més endavant en aquest mateix escrit.

De manera simplificada podem dir també que el nostre objectiu polític és la consecució d'una **República federativa i socialista als Països Catalans independents** que és la manera com es reflectirà en termes polítics el resultat de la revolució socialista catalana, un canvi radical (revolució) que es desenvolupa en la lluita per la construcció d'una nova societat que es concep com a catalana, unificada, independent i socialista, lliure de l'ocupació per part dels estats espanyol i francès, de l'explotació capitalista, i de les agressions (socials, econòmiques, patriarcal, ecològiques, culturals, etc.) al nostre poble.

Tots aquests objectius no s'han d'entendre, doncs, com una utopia, sinó que són una necessitat social. El nostre objectiu és l'acabament de tota forma d'opressió. No volem uns Països Catalans socialistes però sotmesos als Estats espanyol i francès. Ni volem uns Països Catalans independents però capitalistes. Tampoc aturarem la nostra lluita amb uns Països Catalans independents i socialistes, si haguessin de representar la continuació de l'opressió patriarcal. Aquesta societat sense opressió que és el nostre ob-

jectiu és el resultat d'unes forces socials que ja existeixen ara. I serà la confluència de les diferents lluites, convenientment articulades, el que ens haurà de portar a la nova societat alliberada.

1.1 Exposició general de les formes d'opressió

Els Països Catalans es troben sotmesos a diferents formes d'opressió, contra les quals s'han anat desenvolupant diferents lluites i moviments populars. El conjunt de la nació és objecte d'una dominació política per part d'uns estats que li són contraris malgrat els intents que s'han fet al si de l'Estat espanyol per a encabir les reivindicacions nacionals al si d'un marc de caire regionalista d'unes autonomies. La dominació de la nació catalana és política, però és també militar i global (ocupació) i té la seva raó de fons en l'espoliació econòmica, avui reconeguda ja universalment.

Al si de la nostra societat, però, les formes d'opressió i de lluita no són homogènies. El conjunt de les classes populars catalanes (o Poble Treballador Català) és objecte, d'una manera especialment aguda, d'una explotació econòmica i social com a conjunt de classes oprimides dins el sistema econòmic capitalista vigent, un sistema que els Estats ajuden a mantenir al nostre país com a estructura de dominació. I el conjunt de la societat exerceix una pressió especial contra les aspiracions igualitàries del conjunt del gènere femení. La ideologia patriarcal col·labora a mantenir la immobilitat social i el sistema econòmic a partir de la sobreexplotació i l'opressió damunt una proporció elevadíssima de la meitat de la població. És així com, en termes generals, el sistema de dominació injust, vigent, es manté.

Partint d'aquesta constatació general, l'Esquerra Independentista ha anat fonamentant la seva lluita en una anàlisi cada dia més rigorosa de les formes d'explotació i d'opressió en la nostra societat.

1.2 L'anàlisi històrico-antropològica

Aquesta anàlisi de la societat arrenca de la concepció dialèctica de la història humana desenvolupada pel marxisme. Els elements principals del procés econòmic en què es fonamenta es poden resumir en l'*enfocament històrico-antropològic* que exposem tot seguit.

El treball humà és concebut en el materialisme històric com el resultat de la confrontació dialèctica entre l'*àntrop* (persona humana) i la *natura*. El cicle econòmic del treball humà comprèn *Producció* i *Intercanvi*. És en la producció on té lloc l'extracció de plusvàlua i l'explotació de la classe

treballadora assalariada, explotació que ha estat, i és encara, el fonament del sistema capitalista. Enfocant, però, el procés econòmic des del punt de vista de l'evolució dialèctica de la humanitat, el conjunt dels elements objectivament necessaris no es poden reduir a la producció i l'intercanvi, les dues parts del cicle econòmic en un moment concret, a través del qual s'obtenen els marges de benefici i es manté el sistema de dominació.

Cal considerar també, com un factor bàsic de l'economia, el treball de *Reproducció de l'espècie* (humana) una reproducció que va més enllà del naixement biològic i més enllà també de la reproducció del mode de producció. Comprèn el naixement i les *condicions de manteniment i millorament de la persona humana* i, a llarg termini, les *condicions de manteniment de l'espècie*. La reproducció de la vida humana és l'element central en la dinàmica històrica del procés econòmic, el que ha empès les fases principals de l'evolució de la humanitat. El *treball reproductiu* (alimentació, vestit, cura dels infants, dels malalts, dels vells, etc., és a dir, en definitiva, la reproducció de la força de treball i del seu entorn) ha estat un treball en part amagat pel fet que s'ha tingut en compte com a «treball» només la feina que es feia fora de la llar. D'altra banda, les condicions de manteniment de l'espècie incideixen en l'essència del concepte d'economia, que és la *gestió dels recursos escassos* que mena a la consideració de la necessitat de l'equilibri ecològic.

Les conseqüències d'aquest *enfocament històrico-antropològic* són importants. En aquesta exposició abreujada només exposem els conceptes generals que ens han semblat més útils per a les anàlisis que ens hem proposat. Baixant a la concreció, podem observar que l'evolució de la persona humana posseeix aspectes comuns i generals però la seva realització té lloc sempre dins unes coordenades geogràfiques concretes i determinades.

L'*anàlisi materialista del fenomen nacional i de l'opressió nacional*, com a marc concret material de l'evolució humana, permet d'explicar el manteniment de les formes d'opressió i de dominació a partir de l'explotació del desenvolupament desigual seguint interessos de les classes dominants capitalistes. També permet de situar les posicions de les diferents classes socials i fraccions de classe dins la nació oprimida: sabem que fraccions importants de les classes socialment i econòmicament dominants de la nació oprimida són part integrant de l'entramat de dominació de l'Estat; el moviment d'alliberament nacional es fonamenta en la lluita de les classes populars. La nació és, doncs, un fet social, és el marc concret on es desenvolupa la lluita de classes; la dinàmica del seu alliberament es basa, per tant, en una dinàmica de classes.

D'altra banda, segons les anàlisis exposades l'*opressió de gènere* apareix vinculada a l'*apropiació masculina del treball de reproducció social* i és el

primer fenomen de fragmentació social, anterior al desenvolupament generalitzat de les classes socials i paral·lel a l'esclavisme. L'opressió de gènere pot ser considerada, doncs, la *dicotomia social primigènia* de la humanitat basada en la divisió entre treball reproductiu domèstic i treball productiu fora de la llar. Amb l'evolució dels sistemes econòmics, la força de treball és primerament *esclavitzada* i aplicada a tasques productives i també reproductives domèstiques. El desenvolupament de les forces productives porta a nous sistemes econòmics on es *manté de manera invariable l'opressió de la dona* com a objecte central del treball reproductiu domèstic. L'adveniment del capitalisme comporta la socialització creixent del treball reproductiu (vestit, alimentació, sanitat, geriatria etc.), el qual esdevé una part fonamental de l'anomenat *Sector Serveis* o *Terciari*.

Des del punt de vista econòmic, la superació de l'opressió del gènere femení no es produirà només amb l'accés de la dona a la producció (tal com diuen diferents anàlisis superficials), sinó que cal també la *socialització igualitària del treball reproductiu a la llar i fora de la llar*.

D'altra banda, es pot afegir encara que les anàlisis històrico-antropològiques permeten d'establir una diferenciació molt clara entre el conceptes de *Producció* i de *Progrés*. Les anàlisis econòmiques que es basen gairebé exclusivament en la producció han confós el progrés econòmic i social amb la productivitat i, a la llarga, amb la cursa industrialista. Sabem, avui, que el progrés humà no es troba en aquest camí sinó en un desenvolupament equilibrat amb l'entorn. L'enfocament productivista (que han seguit tant les societats capitalistes com algunes societats autoanomenades socialistes) ha portat, com sabem, a menystenir diferents elements del procés econòmic, entès com l'activitat humana adreçada a la supervivència i al millorament de l'espècie: és a dir, que han negligit tant el *treball de reproducció* (naixement i manteniment de la força de treball, que és en bona part el treball anomenat domèstic), com també la *gestió racional dels recursos escassos* (economia ecològica).

1.3 Les formes d'expressió de la lluita social i política

És evident, d'acord amb la descripció que n'hem fet, que les diferents formes de lluita contra l'opressió, que conformen els nostres objectius, no s'articulen a un mateix nivell. Si l'opressió de gènere és l'opressió primigènia vol dir que el sistema patriarcal és previ al sistema econòmic dominant actual capitalista (sistema capitalista que actualment es troba en una *fase econòmica* que ha estat descrita com a *financero-informàtica i diferencialista*). Aquest és el mode econòmic que porta la dinàmica fonamental de l'economia en els nivells

de producció i intercanvi, i la dominació capitalista que s'exerceix al seu si ha de ser combatuda per l'aliança dels diferents sectors del poble treballador, que en som les víctimes. Des del punt de vista organitzatiu, doncs, la lluita contra el domini capitalista exercit al si d'aquest mode econòmic serà el resultat de l'agrupació dels diferents moviments de lluita i de resistència social (des de sindicalisme, a les lluites socials urbanes; des de la lluita dels llauradors, fins a l'ecologisme).

La victòria sobre el domini capitalista al si d'aquest mode econòmic, és a dir, l'articulació d'una societat socialista que comporti un control racional de l'economia, pot posar fi a l'explotació dels treballadors de la ciutat i de les zones agràries, i fins i tot pot aconseguir una gestió dels recursos escassos racionalitzada (equilibri ecològic), però no garanteix pas per ella mateixa la fi de la dominació patriarcal perquè, com hem exposat, aquesta dominació de gènere no es troba inscrita tan sols en l'economia de producció i d'intercanvi, ans està arrelada en totes les estructures de la societat, començant per les més bàsiques i tradicionals com la família. La fi del patriarcat va molt més enllà de les relacions de producció, abasta totes les relacions socials. És per això que *la lluita antipatriarcal demana una vigilància universal, exigeix una lluita ideològica permanent* al si de la societat i al si mateix dels diferents moviments populars i de les organitzacions polítiques sense excloure'n les que s'autoreconeixen com a socialistes o d'esquerra.

D'altra banda, cal deixar ben clar també que la lluita nacional no és simplement una lluita de tipus identitari per la llengua i la cultura; la lluita en defensa de la llengua i la cultura pròpies és un eix important i bàsic de la lluita nacional, però la lluita d'alliberament nacional és una lluita que es resol per mitjà d'*una nova organització de la societat*. És, doncs, una lluita que en la seva dinàmica principal no és pas sectorial sinó *global*, és una lluita que *té un abast general polític*. Si la nació és el marc concret on es desenvolupa la lluita de classes, l'alliberament nacional sempre va acompanyat d'un canvi de les formes de dominació de classe: la independència és, sempre, *una recomposició de classe* que comporta sovint un avanç en la democratització de la societat i és per això que en alguns casos coneguts ha abocat a la instauració de sistemes més racionals i igualitaris de gestió de l'economia, en forma de repúbliques socialistes. És, doncs, un error reduccionista qualificar la lluita nacional com una lluita sectorial. La lluita nacional és una lluita global, política, que es fonamenta, com hem exposat, en una dinàmica de classes.

Al nostre país, als Països Catalans, el conjunt dels moviments socials i populars alliberadors poden trobar, doncs, una primera concreció política que permeti un salt qualitatiu en el canvi de les relacions socials, amb la conquesta de la Independència.

2. L'estratègia i la tàctica

La teoria política (especialment la que es fonamenta en els canvis socials) ha distingit de manera habitual, amb una certa claredat, entre els conceptes d'estratègia i de tàctica.

L'estratègia d'una lluita política i social, com la de l'independentisme, per exemple, seria el conjunt d'instruments i mitjans dels quals es dota un moviment per tal d'aconseguir els seus objectius finals (la independència). L'objectiu estratègic principal d'una organització política seria, per exemple, la consecució d'un model de societat determinat.

I s'entén per tàctica (o tàctiques, puix que una estratègia pot articular-se amb més d'una tàctica) cadascun dels instruments o mitjans per a aconseguir un objectiu (parcial) concret. Un objectiu tàctic fóra, per exemple, entrar en un govern (municipal, nacional, regional, etc.), la constitució d'una plataforma reivindicativa concreta, etc.

Es parla per exemple d'aliances estratègiques quan s'estableixen amb les forces més afins que persegueixen uns objectius finals iguals o molt pròxims; i d'aliances tàctiques, quan es porten a terme amb aquelles forces que poden coadjuvar a aconseguir un objectiu concret.

Les organitzacions sectorials al voltant d'una lluita reivindicativa concreta (sindical, de defensa de la llengua o el territori, contra les agressions masclistes, contra el racisme, etc.) acostumen a considerar-se organitzacions de tipus tàctic; i els partits polítics són considerats generalment (sobretot si es proposen un model de societat concret i van més enllà de la participació electoral) com a organitzacions estratègiques.

Al llarg d'aquest recull es farà referència a aquests dos conceptes que apareixen en qualsevol anàlisi de les dinàmiques polítiques i socials. Cal advertir tan sols, d'una manera general, que aquesta distinció, com moltes d'altres que es refereixen a fenòmens socials, no és sempre clara i ben delimitada ja que qualsevol acció, iniciativa o organització que es porti a terme a un nivell tàctic no pot deixar de fer referència a la perspectiva estratègica a partir de la qual ha estat concebuda; i semblantment, podem dir que tota estratègia no pot deixar de veure's influïda pel conjunt de

posicionaments tàctics que forçosament conformen la traducció pràctica de les finalitats polítiques i socials en la realitat quotidiana.

Alguns moviments que contenen elements socials i polítics diversos, com les plataformes d'acció municipals, o les plataformes polítiques àmplies, fonamenten el seu funcionament en reivindicacions tàctiques concretes però alhora es defineixen per tot un seguit de referents polítics estratègics (objectius globals, nacionals i socials, d'alliberament). En aquests casos podríem dir que ens trobem davant d'un moviment de caire tàctico-estratègic.

Anant al nostre cas concret, podem observar que la lluita per la independència i per una societat dels Països Catalans sense opressió social de cap mena (ni de classe ni de gènere) és una lluita que es mou en una perspectiva estratègica perquè apunta cap a un model nou de societat; però la lluita política concreta per la independència en un moment determinat haurà de passar, com és sabut, per diferents aplicacions tàctiques, la més important de les quals serà la preparació (per mitjà de l'aliança amb totes els sectors independentistes) de la ruptura democràtica que representa la conquesta d'aquest objectiu polític.

La distinció entre tàctica i estratègia repercurteix també en les formes organitzatives que poden prendre les organitzacions, atès que una organització de caràcter estratègic ha de mantenir uns criteris organitzatius (centralisme democràtic i assemblearisme, disciplina en les decisions i en el seu compliment, puntualitat i planificació, etc.) que no són presents o no poden ser-hi en el mateix grau en una organització de tipus tàctic.

3. La Unitat Popular

Sota el nom d'Unitat Popular s'inclouen diferents experiències polítiques que s'han desenvolupat des de principis de la dècada de 1970 fins al moment present en diferents països del món.

Com a idea general podem dir que, entesa en el sentit més ampli, la Unitat Popular és un desenvolupament tàctic que preconitza l'agrupació de forces de les classes populars en defensa dels seus interessos socials i nacionals.

A tall d'informació prèvia, per tal de centrar el nostre objecte d'estudi, podem dir en síntesi que hi ha hagut en la història del segle xx (molt marcada per fenòmens de conquesta del poder de les classes populars) diferents experiències d'agrupació de forces: els Fronts Populars, els Fronts d'Alliberament Nacional i les experiències d'Unitat Popular.

A grans trets podem dir que l'existència d'aquestes diferents formes d'agrupació social es fonamenta en l'escissió de totes les societats des del punt de vista de classe (en funció de la detenció del poder polític i econòmic i pel que fa a la seva perspectiva històrica, entre el que s'ha anomenat el Bloc Històric Revolucionari i el Bloc Històric Dominant). Les forces socials pertanyents al Bloc Històric Revolucionari s'agrupen segons les característiques de cada societat per a fer front al Bloc Històric Dominant. (Entenem per Bloc Històric Dominant, en el nostre cas, el conjunt de les forces socials i polítiques favorables als Estats capitalistes i centralitzats [espanyol i francès]; pel Bloc Històric Revolucionari el conjunt les forces socials i polítiques favorables als interessos de les classes populars catalanes.)

En síntesi podem dir, respecte a aquests models, que:

- Els **Fronts Populars** són sobretot aliances electorals contra el feixisme, promogudes pels partits comunistes. Han agrupat teòricament sectors populars i sectors de la burgesia antifeixista; però, a la pràctica s'ha tractat d'aliances obreres i populars que s'han enfrontat contra les burgesies, les quals s'havien decantat per les candidatures conservadores i pròximes al feixisme ascendent, durant la primera

meitat del segle xx. Es tractava, en general, d'agrupacions de tipus electoral dirigides per partits polítics coordinats per la internacional comunista, amb l'objectiu primordial de proveir internacionalment formes de protecció de la Revolució Soviètica.

- Els **Fronts d'Alliberament Nacional** són agrupacions de forces polítiques i socials en països del tercer món sotmesos a l'opressió nacional del colonialisme; són de caràcter interclassista amb hegemonia popular i es fonamenten en la mobilització anticolonialista. Una de les expressions dels Fronts d'Alliberament Nacional són els Fronts Patriòtics, que són una manifestació moderada i més buida de contingut, pel fet de centrar la seva doctrina en el foment dels aspectes menys marcats socialment, és a dir, més interclassistes. Aquests fronts patriòtics només poden aglutinar-se quan la duresa de l'exploatació colonial fon en una sola lluita el sentiment patriòtic amb la defensa dels interessos populars immediats. El manteniment de la línia política en els Fronts Patriòtics (i per tant, l'orientació estratègica) corresponia en general a partits marxista-leninistes.
- Les **Unitats Populars** són expressions polítiques de masses que es fonamenten en l'agrupació de moviments populars i d'organitzacions polítiques, dirigits per la classe obrera i diferents sectors populars anticapitalistes. Les Unitats Populars tenen, com els Fronts d'Alliberament Nacional, la seva força en la mobilització popular, però se'n diferencien per un contingut de classe més clar i per una concepció menys dirigista de la funció dels partits al seu si. Aquesta diferent orientació respon al fet social que el seu desenvolupament ha tingut lloc en societats industrials on els sectors populars es troben més organitzats i on existeix una confrontació de classe més marcada.

Les Unitats Populars es poden resumir per les **característiques següents**:

- Són agrupacions de forces populars per a l'acció.
- Es fonamenten en un programa clar de reivindicacions concretes.
- Tenen una expressió política de masses, amb projecció institucional.

Les Unitats Populars van sempre més enllà de simples agrupacions electorals (com ho havien sigut els Fronts Populars) i són de fet l'agrupació de totes les formes transformadores de la societat en una fase concreta de la seva confrontació amb el poder de l'Estat (dels Estats). Per aquesta raó fonamenten la seva unitat sobretot en la pràctica de lluita i recullen, per tant, un programa de reivindicacions concretes (de tipus tàctic).

Però aquest origen reivindicatiu no exclou pas, ans al contrari, la intervenció política en el camp institucional. En aquest sentit les experiències d'Unitat Popular expressen una evolució política de la lluita popular, en la qual, sectors importants de les classes populars esdevenen conscients de llur força col·lectiva i de la possibilitat de modificar la correlació de forces polítiques i socials incidint en les institucions a diferents nivells, començant a nivell municipal.

En el cas dels Països Catalans, per a arribar a la construcció d'aquest instrument polític de masses de les classes populars catalanes, s'han de tenir en compte almenys els aspectes següents:

- **L'arrelament en les lluites socials.** Per a poder plantejar un avanç decidit en la construcció de la Unitat Popular cal que, prèviament, l'Esquerra Independentista sigui present en les lluites socials de tal manera que la Unitat Popular sorgeixi com una síntesi social de les diferents lluites existents o almenys com l'agrupació dels sectors més dinàmics del poble en lluita. Cal anar més enllà d'algunes lluites més o menys marginals i arrelar en el teixit social real.
- **La presència activa en els debats ideològics.** Per a poder plantejar d'una manera seriosa la proposta de constitució de la Unitat Popular cal que l'Esquerra Independentista sigui present en els debats polítics i ideològics principals, sotmetent a crítica la política local, nacional i internacional, de manera que es conformi un ampli corrent d'opinió que jugui a favor del desplegament d'una alternativa política popular amb nova força.
- **La maduració en la lluita institucional.** Per a poder plantejar, amb un fonament de pràctica política real, la Unitat Popular cal que existeixi al si de l'Esquerra Independentista un desenvolupament suficient de l'experiència en la lluita institucional, de tal manera que l'activitat institucional posseeixi criteris clars d'intervenció ja consolidats en importants sectors de la militància que s'ha d'agrupar en la Unitat Popular.
- **La consolidació d'una direcció política.** La garantia de la constitució i de la perduració de la Unitat Popular rau en la solidesa d'importants sectors al si de l'esquerra nacional (provinents de les diferents forces que hi conflueixin) que tinguin capacitat de militància i de reflexió polítiques, més enllà de la simple adhesió genèrica. Aquest gruix militant que anomenem «direcció» no s'ha de confondre amb una sola organització que tindria la funció d'orientar ella sola totes les tasques, sinó que s'ha d'entendre com un teixit militant dens i distribuït arreu que sigui capaç de sostenir la dinàmica del conjunt

de la Unitat Popular i d'encaminar de manera constructiva els debats interns. Que permeti el relleu de les lluites, la renovació dels òrgans de direcció i que garanteixi, en definitiva, l'evolució i l'expansió de la Unitat Popular cap als seus objectius.

Volem acabar aquest apartat alertant de dos errors que observem quan dins el nostre moviment es planteja la construcció de la Unitat Popular Catalana:

- No s'ha de confondre aquest projecte polític de masses per a l'agrupació de les forces populars, de tipus fonamentalment tàctic, amb una possible unitat estratègica de les forces de l'Esquerra Independentista, que seria tan sols un procés previ d'unitat necessari per a la construcció de la Unitat Popular.
- La Unitat Popular no es construeix amb la unió de l'Esquerra Independentista amb altres organitzacions més o menys anticapitalistes que no han assumit els principis mínims de l'estratègia independentista, com ho mostra el fet que entre els seus objectius polítics i organitzatius prioritaris hi figurin, per exemple, l'assoliment de la III República espanyola o la creació d'organitzacions polítiques i sindicals d'àmbit estatal (vegeu també els apartats 7.3 i 8.1).

4. La Ruptura democràtica per la Independència

Un objectiu tàctic que es presenta a nivell polític global és la conquesta de la independència de la nació catalana. La independència dels Països Catalans no és res més (ni tampoc res menys) que una ruptura democràtica. És canviar democràticament una font de sobirania aliena per una de pròpia, d'acord amb l'àmbit nacional. Es tracta, doncs, d'una proposta plenament democràtica, és a dir, fonamentada en la voluntat popular i que no té cap altra dificultat que la de cercar la manera de fer efectiu un dret i una voluntat col·lectius.

Independència vol dir, doncs, per a la nostra experiència col·lectiva immediata, situar de manera clara la fi dels ròssecs del franquisme, la fi dels tics antidemocràtics, l'abolició de la monarquia borbònica, la supressió de les pressions del centralisme i del nacionalisme espanyol agressiu i bel·licista, vol dir fer efectiva la ruptura democràtica que s'havia d'haver fet amb el règim dictatorial. És per això que diem que la Ruptura Democràtica per la Independència és un veritable antídoto contra continuisme transfranquista, representa «fer cau i net» amb un passat que ja hauria de quedar relegat per sempre més a unes pàgines nefastes de la història de la nostra opressió.

Cal tenir clar que la Ruptura Democràtica per la Independència no es pot reduir a una simple posició parlamentària. La Ruptura Independentista no es pot simplificar en una actuació d'un sol dia dins l'àmbit parlamentari, no es pot limitar a aconseguir una moció parlamentària concreta votada per la majoria dels parlamentaris i parlamentàries d'un parlament autonòmic determinat.

És més aviat l'avanç cap a una veritable **hegemonia social**, en la qual diferents accions parlamentàries poden tenir un paper a jugar; l'hegemonia social és, però, l'aspecte essencial d'aquest moviment cap a la ruptura.

Cal dir també que és més que la creació d'una única organització nova, perquè l'acumulació de forces que cal aconseguir ha de comptar amb el suport de militants i d'organitzacions molt diverses, ha de recollir amb l'aportació de persones avui vinculades a una gran diversitat de propostes i de col·lectius socials, cívics, culturals i polítics.

Es tracta, en resum, d'una ruptura que ha de permetre de portar a la realitat aspiracions compartides per àmplies capes populars, com ara la democràcia participativa, la república, la defensa de l'exercici del pret a l'autodeterminació, la igualtat, la solidaritat, la defensa del territori contra la depredació capitalista...

La Ruptura Democràtica per la Independència no l'hauríem de concebre, però, com un fet aïllat i puntual sinó més aviat com la culminació d'un procés, la culminació d'una presa de consciència col·lectiva que ha anat madurant a través de les diferents experiències polítiques i socials de les darreres dècades.

Es tracta d'un procés que el nostre poble ha intentat de manera repetida però que en el moment present pot començar a fer-se realitat. El camí ha estat llarg però ara ens retrobem en condicions d'emprendre'n una darrera etapa, una última part del trajecte que pren la forma d'una ruptura democràtica que és sobretot el resultat de l'acumulació d'esforços de nombrosos lluitadors i lluitadores al llarg dels darrers dcennis.

Actualment el moviment popular per la independència no és patrimoni dels grups que van iniciar-lo fa unes dècades i de cap partit en concret; és responsabilitat i patrimoni de tothom que es vulgui alliberar. La nova fase de consciència política ressorgida al llarg de la dècada de 1990 s'expressa per mitjà d'un ampli moviment de base que és més madur i més polititzat que abans. Té diferents expressions polítiques, socials i culturals i, tot i que ha de definir encara de manera adequada la seva estratègia, té una força important.

Per a amplis sectors de la societat catalana, ha arribat l'hora de trencar els lligams que ens maluneixen amb els marcs constitucionals espanyol i francès; ha arribat el moment de cercar la nostra vinculació directa a Europa, amb els països del Mediterrani i amb el món. Tots els postres esforços col·lectius han d'anar adreçats a rebutjar i a superar els vincles de submissió i a construir la nostra llibertat col·lectiva.

Aquests sectors, sovint els més dinàmics de la societat catalana, han esdevingut conscients progressivament dels errors i els enganys de la política regionalista i autonomista que s'ha desenvolupat dins l'Espanya transfranquista. Voler salvar l'Espanya heretada del règim de Franco, per mitjà de l'Estat parlamentari-monàrquic, ha estat no sols un error greu (com es pot veure en la realitat política que vivim i patim), sinó que va ser també un engany per als i les qui van fer tants de sacrificis en la lluita contra el franquisme i en defensa dels interessos populars.

Ara toca la independència, també, perquè una part molt important de la població catalana ha superat la ignorància produïda per l'engany i ha perdut la por, factors que impediien que el nostre alliberament polític fos un objectiu assumible d'una manera generalitzada (vegeu també el capítol 7).

5. Tipus d'intervenció política

Hom acostuma a dir amb una certa superficialitat que «tota acció social és política», cosa que *grosso modo* es pot considerar certa. Però si volem aclarir el concepte haurem d'anomenar «política» més concretament el «conjunt d'actuacions que tenen com a objectiu l'articulació de les decisions públiques col·lectives»; és a dir, que ben mirat la pràctica social mostra graus molt diversos d'incidència política d'acord amb aquesta concepció del que és «política». Des del marxisme s'ha remarcat sempre la «centralitat» de la política dins el conjunt de les pràctiques socials, les quals tenen el seu ple sentit en la mesura que, per la via de la consciència o de la conquesta de mecanismes públics concrets, contribueixen a avançar en la conquesta del poder polític.

De manera molt sintètica podem resumir els diferents tipus d'acció específicament política en les següents: l'acció teòrico-projectual; la reivindicativa; i la d'intervenció.

- L'**acció política teòrico-projectual** és aquella en què allò que és polític ho és en forma de teoria o de projecte perquè encara no s'ha pogut portar a la pràctica però que serveix per a aplegar voluntats entorn de diferents objectius. L'acció política teòrico-projectual es tradueix principalment en forma de lluita ideològica.
- L'**acció política reivindicativa** és aquella que es basa en la protesta, la denúncia i l'exigència de canvis polítics: posa en evidència els aspectes polítics o les causes polítiques dels conflictes socials i econòmics i es tradueix en forma de mobilització i d'agitació-propaganda.
- L'**acció política d'intervenció** és aquella que es fa en aquells aspectes en què s'intervé en la regulació de les relacions socials. Permet un contacte ampli, a través de vies administratives i els mitjans de comunicació socials, amb les classes populars i serveix alhora com a mitjà de sotmetre les propostes revolucionàries a la prova de la pràctica quotidiana.

Totes aquestes formes d'acció política reverteixen en la lluita de les classes populars en forma de conscienciació, dinamització i organització.

5.1 Acció política teòrico-projectual: lluita ideològica

5.1.1 La teoria

La teoria no és altra cosa que el conjunt de conceptes que ens permeten de conèixer i comprendre la realitat social, coneixement que és bàsic per a poder incidir-hi. Sabem que la realitat social és extremament complexa i que qualsevol aproximació que es faci al seu coneixement no pot ser altra cosa que una simplificació dels aspectes i les tendències més remarcables. Però sense una teoria social i política adequada és difícil anar més enllà de la protesta ocasional, perquè un moviment sense teoria no sap on va, no pot acumular forces, ni elaborar estratègies serioses.

Una de les mancances històriques de l'independentisme català modern (dels darrers decennis) és el poc cas que ha fet de la teoria política. El resultat ha estat una deriva política espectacular amb exemples d'errors per a tots els gustos.

Què ens convé saber, a l'Esquerra Independentista? Ens convé saber la composició social de la nostra nació, conèixer les classes i fraccions de classes i llurs interessos socials i polítics; també ens convé conèixer les imbricacions de les classes dominants amb el poder dels Estats i de les oligarquies supraestats; i també els diferents sectors dels aparells de l'Estat i les seves ideologies; ens convé comprendre igualment la combinació adequada de les diferents formes d'acció per al moviment independentista en cada moment, etc.

Els coneixement que es té al si de l'Esquerra Independentista sobre fets fonamentals per a la nostra acció, no passen de generalitats sense gaire fonament. Davant la manca de teories sòlides, la militància de l'Esquerra Independentista recorre fàcilment a esquemes teòrics excessivament pedestres i simplistes.

Hi ha hagut diverses expressions d'aquesta mena de recursos teòrics insuficients. Des de la que situa la consciència nacional en cercles ètnico-culturals successius (catalans / catalanoparlants / catalanistes / independentistes), a la que situa en cercles concèntrics també les diferents expressions del catalanisme polític. Tots aquests esquemes no tenen en compte els components de classe i per tant no deixen veure les contradiccions que tenen lloc en l'escena social i política quotidiana que ens mostra, per exemple, per al primer cas que hi ha catalans «de soca-rel» que són antiinde-

pendentistes i nous catalans que són independentistes. I per al segon cas, sabem que no sempre els anomenats «catalanistes» són aliats de l'independentisme. Segons aquesta falsa teoria l'autonomisme seria un possible aliat (però una mica més tebi) de l'independentisme, quan sabem que és realment, en les seves formulacions més clares, un veritable rival de l'independentisme, que no sols li disputa l'espai social i polític, sinó que el tracta sovint com l'enemic (de classe) que és.

També hi ha hagut un bon grapat de teories simplistes que han estat contrastòfiques com aquella que va fer pensar a un sector de l'Esquerra Independentista, davant les noves independències a l'Europa de l'època, que el camí parlamentari per ell sol ens hauria de permetre arribar, en el nostre cas, a aquest objectiu. Actualment, al voltant del Dret de Decidir i del sobiranisme, un posicionament teòric semblant, mancat també de fonament dialèctic, està portant a enfocaments poc dinàmics que, exagerant la concepció de «transversals», tendeixen a «donar peixet» als partits parlamentaris permetent-los de mantenir-se en el seu immobilisme pel que fa a la confrontació entre els drets del poble català i la coacció de l'Estat. També hi ha, al voltant del Dret de Decidir, una altra mena de mancances teòriques, a causa de la inexistència d'anàlisi dialèctica, segons la qual la presència d'organitzacions reformistes en una mobilització, la convertiria automàticament en una mobilització reformista (encara que sembli inversemblant, alguns van titllar de reformista la mobilització de la PDD de l'1 de desembre del 2007 per la sola presència de CDC en aquella manifestació).

Podríem trobar encara més insuficiències importants entre alguns sectors, en altres àmbits com en les polítiques d'aliances, quan es fan no en funció de conceptes sociològics que tenen a veure amb classes i sectors socials, sinó en funció de consideracions ideològiques o culturals. Hi ha sectors de l'Esquerra Independentista que fonamenten les seves aliances en posicionaments «antisistema» independentment de l'arrelament social i nacional dels sectors considerats, cosa que frena forçosament la incidència social de les actuacions concebudes en funció d'aquestes aliances.

La llista de mancances teòriques que hem exposat no és, evidentment, exhaustiva però sí que ens permet de copsar una mica l'efecte negatiu que té qualsevol limitació teòrica per a la marxa del nostre moviment.

5.1.2 La lluita ideològica al si de la dialèctica social

La lluita ideològica és l'expressió de la vulgarització de la teoria. És la teoria portada a l'arena pública, com a instrument per a combatre fal·làcies i donar suport a argumentacions sòlides. La lluita ideològica és molt im-

portant perquè es basa en la dialèctica, a través de la qual es poden contraposar unes falses argumentacions amb les argumentacions sòlides fonamentades, en teories arrelades a la realitat social.

Des del punt de vista de la dialèctica, allò que es pot dir, doncs, de la lluita ideològica és que és un instrument molt poderós perquè pot incidir a tot arreu on hi ha contradiccions socials. La lluita ideològica es pot exercir des de fora de les institucions però també des de dins mateix de les institucions, moltes de les quals estan travessades per contradiccions. En aquest sentit cal advertir que fóra un error considerar, per exemple, els mitjans de comunicació oficials com a «venuts íntegrament al poder», així, tots i com d'una peça, sense tenir en compte ni la composició de les seves plantilles ni la funció social específica de cadascun, establerta socialment. És cert que de manera general són instruments del poder, però en la mesura que el nostre moviment avança, van essent penetrats, en algunes àrees, per contradiccions que no es poden menystenir.

Seria horrorós que l'Esquerra Independentista desenvolupés, ara en el camp de la ideologia, una «pseudoteoria dels cercles disjunts», mancada de tot enfocament dialèctic, segons la qual la lluita ideològica només es podria exercir des de mitjans de comunicació no interferits pel poder. Sabem que «la ideologia dominant és la ideologia de les classes dominants» però justament la lluita ideològica (en relació estreta amb les mobilitzacions) és l'instrument per a capgirar aquest domini. Els mitjans de difusió «oficials» tot i la seva adscripció fonamental, igualment com les institucions, no són «cercles disjunts» aïllats de les classes populars, i estan travessats en grau divers per la lluita de classes. La lluita ideològica s'ha, doncs, de generalitzar perquè sigui eficaç, no s'ha de recloure en àmbits prefixats, per influents que siguin. I, d'altra banda, perquè tingui tota la seva força, necessita recolzar en un fonament teòric sòlid.

Per a explicar-ho d'una manera més concreta, podríem dir que, a la manera de les funcions que s'atribueixen a les diferents formes de mobilització (vegeu més avall), la lluita ideològica pot tenir diversos tipus de funcions diferenciades segons els seus objectius socials: existeix, com a mínim, la lluita ideològica de consolidació interna, que és la que s'adreça al conjunt de l'Esquerra Independentista i àmbits pròxims com les instàncies de la Unitat Popular, per tal de reforçar-ne i clarificar-ne els posicionaments interns; i existeixen també diferents formes de lluita ideològica adreçada a la penetració social en diferents camps allunyats ideològicament, en un principi, de les nostres posicions polítiques però sensibles a diferents argumentacions socials (laborals, ecologistes, contra la violència de gènere, antirepressives, etc.) o polítiques (radicalitat democràtica, autodeterminació, antimonarquisme, republicanisme, etc.).

Els àmbits de la lluita ideològica són molt variats, la qual cosa demana també una diversificació dels instruments i dels discursos, partint d'un reforçament dels òrgans propis i autònoms del moviment. S'entén que en tots els casos la solidesa teòrica n'ha de ser un element fonamental.

5.2 Acció política reivindicativa: mobilització

En l'àmbit de la mobilització (és a dir, qualsevol activitat política o social en la qual participen un nombre important de persones) cal tenir clar, per exemple, que per tal d'aconseguir una extensió adequada de les propostes de l'Esquerra Independentista és insuficient el que podem anomenar la «**mobilització d'enquadrament**», que es proposa de mobilitzar bàsicament la militància del mateix moviment i els simpatitzants. Per tal d'aconseguir l'evolució favorable dels sectors pròxims (per exemple, els sectors anomenats sobiranistes actualment), cal emprar formes de «**mobilització d'emplaçament**», basades en el fet d'emplaçar sectors que habitualment no es mobilitzen amb l'Esquerra Independentista per tal que s'afegeixin a lluites davant de diferents reivindicacions que demanen un posicionament indefugible. El fonament d'aquesta pràctica no és altre que el pensament materialista dialèctic entorn del tractament de les contradiccions socials, segons el qual, com sabem, l'avanç social es basa en el coneixement i l'accentuació de les contradiccions.

L'emplaçament polític tot explotant les contradiccions no sols pot tenir com a conseqüència l'acostament dels sectors més pròxims o sobiranistes, sinó que també pot dividir i fer perdre forces als regionalistes desplaçant alguns sectors cap a posicions més favorables a l'independentisme.

El moviment independentista ha combinat, al llarg de tres dècades, les mobilitzacions d'enquadrament (com les dels actes dels onzes de setembre, per exemple) i les mobilitzacions d'emplaçament (algunes convocades per organitzacions no independentistes, com ara la Crida a la Solidaritat de la primera època) i així, incidint arreu on es mostraven les contradiccions, ha anat estenent la seva influència social fins a convertir l'independentisme en un sentiment de masses cada dia més estès.

5.3 Acció política d'intervenció: lluita institucional

La lluita institucional, és a dir, la lluita desenvolupada dins les institucions públiques és una de les formes d'intervenció política de la lluita revoluci-

onària, que s'expressa com a forma d'acció política «d'intervenció» però també a través de les altres formes d'acció enumerades.

Des del punt de vista de la seva orientació general, la lluita institucional té dues desviacions possibles: una desviació de dreta que, desvinculada de les característiques de la lluita revolucionària, tendeix al clientelisme i s'alimenta de l'electoralisme; i una desviació esquerranista que tendeix a cedir l'espai institucional als sectors reformistes i concep tan sols la lluita com un conjunt de mobilitzacions socials, de manera que situa la lluita institucional com una mena de «corretja de transmissió» que només té sentit si està sempre subordinada a les lluites i les mobilitzacions socials.

La desviació de dreta que hem esmentat es basa, com hem vist, en l'electoralisme, distorsió que porta a considerar com a únic (o prevalent) instrument de canvi els resultats electorals. Així, l'objectiu dels «sobiranistes electoralistes» és, per exemple, assolir el 51% dels vots; no preveuen cap altre mitjà de canvi ja que, de cap de les maneres, es voldrien mantenir fora de la legalitat vigent (un posicionament que cal considerar ben anòmal per a algú que s'autodefineix com a independentista, és a dir, per a algú que es vol mantenir en un marc ideològic que se situa, per les seves mateixes dades essencials, fora de la legalitat de l'Estat que nega la nació i que s'oposa frontalment a la seva existència política).

D'altra banda, la desviació esquerranista tendeix a mantenir el moviment en una marginalitat permanent, pel fet que limita les activitats a mobilitzacions de protesta sense voluntat de desenvolupar mecanismes de modificació del marc polític.

5.3.1 La lluita institucional, un instrument valuós que cal gestionar adequadament

La lluita institucional és, doncs, un instrument de lluita política pels nostres objectius, però no és simplement un instrument dependent de la lluita de masses i, de cap de les maneres, no es pot reduir a una simple «corretja de transmissió» de les lluites socials.

És, com hem vist, un àmbit de lluita que té les seves potencialitats i les seves limitacions i que, per aquestes raons, és important tenir en compte les formes específiques d'actuació per mitjà de les quals s'ha de desenvolupar per tal de treure'n el màxim de rendiment.

Les potencialitats de la lluita institucional es poden resumir en dos aspectes: el primer, és la que permet la presència pública amb un abast de masses, un abast que difícilment és assolible amb els mateixos mitjans de propaganda sense comptar amb la projecció institucional; el segon, és

la possibilitat de fer, de la lluita institucional, un laboratori d'acció política pròxim a les classes populars i a les seves reivindicacions quotidianes. Per aquestes raons la presència institucional es converteix, si és ben utilitzada, en un bon portaveu i en un element de reforçament de les lluites populars.

D'altra banda, cal oposar-se fermament i clarament a una tendència pròpia del sistema de representació de les democràcies capitalistes que és crear una casta de polítics professionals, una casta que es converteix en un element clar d'immobilisme social i polític. La lluita institucional ha de posseir infraestructures administratives per a impulsar la seva gestió, però ha d'evitar que el poder polític es mantingui a les mans d'una casta professional de polítics, que reproduint-se ella mateixa, acaba caient forçosament en una situació de connivència amb el poder capitalista de cada àmbit (municipal, comarcal, departamental, autonòmic, etc.). Així, a més d'oposar-nos a l'augment escandalós dels propis sous, cal que impulsem una política de limitació dels mandats, de revocabilitat dels càrrecs i de possibilitats explícites de fiscalització de la tasca d'aquests càrrecs.

En resum, la nau de la lluita institucional ha de navegar entre l'Escilla de la marginalitat esquerranista i el Caribdis de les tendències clientelars de la casta política del règim actual (representada a la part del nostre país sota dominació espanyola pel conjunt dels arcs parlamentaris estatals i regionals, des del PP, a ERC, passant per CiU, EU, IC-Verds, PSOE, etc, amb les diferents sucursals regionals).

6. Política d'aliances

Les polítiques d'aliances cal situar-les en el context de la dialèctica entre estratègia i tàctica. No hi ha una solució màgica al conflicte entre tàctica i estratègia, sinó que, en cada instant i en cada lloc físic, cal saber analitzar les condicions objectives que faran més fructífer prendre una decisió determinada, establir els límits, els acords de mínims, els àmbits de col·laboració, etc.

6.1 Quin és l'objectiu d'una determinada d'aliança?

Aquesta és la primera pregunta que cal respondre abans de començar a parlar de qualsevol aliança. Què volem en realitat? Què necessitem per aconseguir-ho i, de retruc, què podem fer i què no per aplegar forces per tal d'assolir aquest objectiu?

Un cop aquest objectiu està clarament definit i assumit pel conjunt de la militància, cal desplegar els contactes, converses i negociacions necessaris per fer-lo possible i, el que és més important, un cop finalitzat el procés, revisar si realment els condicionants que han aparegut ens han fet allunyar de l'objectiu inicial o l'han fet intranscendent.

6.2 Aliances a nivell social, sòcio-polític i institucional

Molt sovint tendim a reduir el concepte d'aliança al de pacte entre forces polítiques. Res més lluny de la realitat. Cal entendre com a aliança tot agrupament de forces socials o polítiques d'orientació diversa que té lloc en un moment determinat per a l'assoliment d'un objectiu concret.

Així, l'Esquerra Independentista estableix, de fet, aliances informals amb diferents forces socials quan treballa donant suport més o menys explícit a una mobilització sindical, a un correllengua, a una associació de veïns en lluita per una zona verda o a un moviment d'espai que reclama locals.

Un altre nivell d'aliança més formal a nivell polític és el que es produeix en plataformes reivindicatives concretes que podrien aspirar a anomenar-se «de masses» (amb la inclusió tant de forces polítiques com de col·lectius socials) com el No a la Guerra, el No a la Constitució Europea, el rebuig als estatuts, al TAV, al 4t Cinturó, als transvasaments...

D'aquestes experiències se'n poden o no derivar aliances més estables de cooperació més o menys permanent i amb més contingut polític i amplada de mires, que són les que podrien generar un moviment de masses enquadrat (quan s'hi pot mantenir l'hegemonia) en l'estratègia independentista.

L'altre tipus d'aliança és l'estrictament electoral o institucional, aquella que es dona en unes eleccions i amb uns objectius concretíssims: obtenir tants vots, tants regidors, arribar a tantes persones, foragitar un determinat alcalde...

6.3 Aliances de classe, aliances tàctiques i estratègiques

Partint del principi del Partit com a expressió política d'una classe social (proletariat o poble treballador en el nostre cas) en lluita i matisant aquesta definició amb la complexitat de la nova realitat social, econòmica i política, el que sí que podem afirmar és que cada força política representa, en un lloc i un instant determinats, uns sectors socials concrets, o més ben dit, **els interessos objectius d'uns sectors socials concrets**.

Abans de plantejar qualsevol aliança, ja sigui tàctica o estratègica, cal que tinguem en compte la seva dimensió d'aliança de classe: **tàctica**, quan diferents sectors socials s'uneixen per a una conquesta concreta i determinada; i **estratègica**, quan el conjunt dels sectors populars se sumen a la classe treballadora per a enderrocar el poder polític de la classe capitalista.

Serà l'anàlisi de les implicacions en termes de classe d'aquestes aliances allò que molt sovint ens donarà la pista de què estem fent, dels límits de l'operació, de fins on i fins quan podem arribar amb aquesta determinada aliança.

6.4 La política d'aliances de l'Esquerra Independentista a nivell local, nacional i internacional

6.4.1 Criteris generals

Els objectius de l'Esquerra Independentista a nivell tàctic a curt i mitjà termini (sovint resumits en la consigna «Construïm la Unitat Popular») es concreten en:

- El desplegament definitiu de la lluita municipal arreu del territori a través de les CUP.
- La construcció d'un moviment popular per l'autodeterminació.
- La construcció d'un referent polític de masses i l'extensió de la lluita institucional a altres nivells.
- Crear i/o enfortir una xarxa associativa nacional-popular.
- Cohesionar, reforçar i dotar d'una perspectiva nacional dins l'estratègia independentista les lluites sectorials (estudiants, joves, sindicals, ideològico-cultural, ecològiques, feministes...)

Cal ser conscients abans de desplegar les aliances necessàries que a més dels enemics explícits, existeixen els competidors polítics que disputen a l'Esquerra Independentista espais d'influència socials, unes forces amb un grau més o menys gran d'integració en l'Estat com a eina de dominació, però amb un revestiment progressista que encara les fa atractives als ulls de sectors populars que es veuen sovint arrossegats per aquestes mateixes forces a la desmobilització.

Això implica que si bé les aliances són inevitables i fins i tot poden ser fructíferes en els nivells menys formals (plataformes, mobilitzacions, etc.), cal anar amb molta cura a l'hora de plantejar-les en l'àmbit més formal (electoral), ja que:

- algunes d'aquestes forces suposen un autèntic tap al moviment popular, uns autèntics quintacolumnistes de l'Estat i el capital en el si de la classe treballadora i els moviments populars;
- el desplegament de la lluita institucional de l'Esquerra Independentista només podrà reeixir si és capaç d'arrossegar part dels votants actuals d'aquestes forces, algunes de les quals convé desemmascarar com més aviat millor.

No obstant això, insistim que no hi ha fórmules màgiques universals i que és l'anàlisi rigorosa dels condicionants reals que ha d'acabar d'orientar-nos a l'hora de prendre una o altra decisió.

6.4.2 Aliances a nivell local

L'Esquerra Independentista estableix tres tipus d'aliances a nivell local, corresponents amb les tipologies de menys a més grau de formalitat.

En primer lloc, s'estableixen aliances informals amb el teixit associatiu d'arrel popular per a la dinamització social i cultural de la vila o comarca,

el desvetllament de la consciència col·lectiva, el foment de l'autoorganització, etc. Aquestes aliances esdevenen més formals a mesura que augmenta el grau de politització de l'activisme social i es fa el salt a la reivindicació. Són aquests tipus d'aliances les que permeten dotar-se d'un coixí, d'un hàbitat favorable, d'un punt de partida inicial per a la penetració social de l'independentisme revolucionari.

En segon lloc, s'estableixen aliances en forma de gestió col·lectiva, junt amb altres forces polítiques i socials, de diferents plataformes reivindicatives. En aquest nivell és on s'acostuma a dirimir quines forces polítiques acabaran capitalitzant la tasca de base dels moviments reivindicatius i esdevenint (o no) referents per a determinades lluites i sectors socials. Cal, per tant, un nivell més alt d'anàlisi i planificació de la intervenció que correspon fer, tant per assolir una major mobilització com per orientar o projectar políticament aquesta experiència en el futur.

Finalment, a les viles i ciutats on hi ha CUP o altres experiències de lluita municipal, poden donar-se diferents aliances de caràcter electoral, ja sigui amb diferents col·lectius socials d'orientació i representativitat diversa als quals convé atraure vers la línia política d'Unitat Popular, ja sigui amb altres forces polítiques (normalment reformistes), amb les quals cal tenir ben clar que l'aliança és merament puntual i per a l'assoliment d'objectius concrets i d'importància cabdal: en una determinada conjuntura.

Cal insistir que en aquest darrer nivell és on hi ha d'haver un grau més elevat de capacitat d'anàlisi, de debat i acord polític interns, de fermesa ideològica i de fortaleza organitzativa per tal d'afrontar el repte de treballar conjuntament amb sectors polítics que, a priori, no només no són susceptibles de ser incorporats a curt termini a un procés d'Unitat Popular, sinó que a la pràctica actuen sovint com a titelles de l'Estat i el capital.

6.4.3 A nivell nacional

Actualment, l'Esquerra Independentista es troba en condicions d'establir (i, de fet, ho fa) aliances informals amb determinades expressions del teixit social amb perspectiva nacional. Davant l'ofensiva neoliberal i espanyolista, cal intensificar aquesta cooperació, especialment en els àmbits de la lluita per la llengua, la lluita cultural, les lluites laborals i la defensa del territori.

En el nivell de les plataformes i moviments reivindicatius unitaris, la prioritat de l'Esquerra Independentista haurà de ser la de combinar el seu impuls, amb la seva correcta orientació política, desemmascarant sovint el paper de les forces reformistes.

Especialment important haurà de ser la política d'aliances que permeti desplegar un veritable moviment popular per l'autodeterminació.

Finalment cal remarcar que en la situació actual seria un error gravíssim plantejar aliances de tipus electoral a nivell nacional (o regional). L'Esquerra Independentista ha d'obrir-se camí en aquests fronts i això requereix augmentar el nivell d'emplaçament i enfrontament polític amb l'autonomisme i el reformisme.

Ara per ara no és plantejable cap aliança de tipus estratègic a nivell nacional; ans al contrari, la prioritat hauria de ser la clarificació estratègica de l'Esquerra Independentista mateixa.

6.4.4 A nivell internacional

Les prioritats de la política d'aliances a nivell internacional s'haurien de concretar a mitjà i a llarg termini en:

- Una aliança tàctica amb diferents moviments democràtics, revolucionaris i d'alliberament per a la construcció d'una xarxa europea pel dret d'Autodeterminació.
- Una aliança tàctico-estratègica per a la dinamització, a nivell europeu, d'un sindicalisme de classe i combatiu capaç de donar resposta a les agressions del capital i de defensar un model basat en el control democràtic de l'activitat econòmica.
- Una aliança estratègica per a la construcció de la Internacional Comunista del segle XXI, una eina de coordinació estratègica d'abast mundial que integri les organitzacions marxistes de diferents pobles i nacions que assumeixin un programa comú de ruptura política i transformació estructural de la societat. Aquesta Internacional Comunista hauria de defensar sense complexos el caràcter social de l'activitat econòmica, els drets dels pobles a la seva lliure determinació, la diversitat lingüística i cultural i la globalització del progrés científic i social; i ho hauria de fer tant davant les formes més descarades del liberalisme i l'imperialisme, com de les ideologies obscurantistes i retrògrades que no són res més que l'altra cara de la mateixa moneda.

7. Reptes actuals de l'Esquerra Independentista

La societat catalana es troba en un estat de rebombori ideològic i mediàtic que revela una efervescència política en sectors socials importants, una efervescència que si se sap endegar adequadament pot portar a un avanç important de la lluita per l'autodeterminació i la independència. Per a això caldrà que portem a terme amb rigor, constància i tenacitat, la nostra acció.

En primer lloc, haurem d'esforçar-nos, doncs, per destriar amb el màxim de precisió quines són les nostres tasques en aquest moment.

7.1 Quina ruptura independentista?

Com ja sabem, la Ruptura Democràtica per la Independència és una acció de tipus tàctic que es congria en un moment determinat per mitjà de l'acció conjunta de sectors socials molt diversos. Aquests diferents sectors responen a interessos socials molt diversificats i s'identifiquen amb ideologies força variades; i per això tendiran a defensar models de societat diferents i probablement divergents o contradictoris.

Aquesta diversitat ideològica i política no vol pas dir, però, que totes les propostes propugnades pels diferents sectors siguin igualment possibles: la República democràtica, popular i federativa acumula el màxim de suport social i és la que és socialment més aplicable, cosa que no vol pas dir, tanmateix, que sigui la que tingui per força més possibilitats de manifestar-se públicament, a causa del pes que les ideologies liberals tenen —i tindran probablement encara durant un cert temps— al si de la societat catalana, com a conseqüència de llur influència social i dels instruments informatius que són controlats per aquests sectors socialment dominants.

La forma que prengui l'estat català independent depèn, doncs, de manera molt important de l'abast que les forces populars hagin aconseguit al si de la societat catalana en el moment de la ruptura.

No podem, doncs, avançar cap a la Ruptura Independentista sense que l'Esquerra Independentista tingui un pes important en aquest procés. Això vol dir implicar-se a fons en els moviments amplis per la ruptura independentista i exercir al seu si una influència progressivament important.

7.2 Quina lluita ideològica?

Des del punt de vista ideològic, darrerament s'han produït diferents fenòmens polítics remarcables que convé que ens esforcem per a analitzar, per tal d'aclarir quines han de ser les tasques ideològiques principals a curt termini:

- D'una banda, és un fet observable l'existència d'una crisi seriosa de l'autonomisme.
- I, d'altra banda, es pot constatar que està prenent forma cada dia amb més solidesa, un sector lliberal, en la lluita per l'autodeterminació i la independència

Pel que fa a la crisi de l'autonomisme, cal dir que és tan seriosa que s'intenta disfressar de diverses maneres. Els autonomistes s'esforcen, per exemple, per presentar-la com una crisi de catalanisme; per això hi ha algunes forces regionalistes que ara no paren de parlar de «refundació del catalanisme». Des de l'Esquerra Independentista diem clarament que la situació actual no mostra una altra cosa que una crisi de l'autonomisme; i que l'única sortida a aquesta crisi és superar els referents autonomistes i encaminant directament la lluita per la independència.

Ha arribat l'hora, doncs, de portar a terme un combat frontal contra l'autonomisme. No hem de deixar que es refaci còmodament, no hem de permetre que recuperi fàcilment credibilitat social. Cal acular l'autonomisme a tot arreu on sigui possible plantar-hi cara, mostrant la inanitat de voler mantenir el nostre «encaix» al si de l'Estat espanyol. Totes les opcions que es puguin prendre en el sentit d'aquest encaix (autonomia, federalisme, etc.) són propostes periclitades. L'única sortida és la independència i des de l'Esquerra Independentista ho hem de propagar a tot arreu. L'èxit futur de la proposta independentista depèn en molt bona part de la força i l'amplitud d'aquest combat frontal contra l'autonomisme ja des d'ara i a tot arreu.

En general l'Esquerra Independentista, que s'ha mantingut massa sovint en àrees d'acció i de propaganda aïllades de la vida social, no té gaire pràctica en el combat de les idees, no sap combatre prou les opcions autono-

mistes en els fòrums de debat de la vida quotidiana, és a dir, els fòrums que situen fora dels nostres cercles immediats. És per això que hem de fer un esforç per tal que cada dia més militants del nostre moviment incorporin com una pràctica política habitual la crítica i el debat adreçats a combatre les polítiques i les propostes de l'autonomisme. El combat contra la figura del rei dut a terme durant la tardor del 2007 és un bon exemple de lluita contra l'autonomisme i l'espanyolisme disputant-li l'espai públic, tal com han posat de manifest les reaccions que s'han produït entorn d'aquesta mobilització.

D'altra banda, com hem de tractar el fenomen de l'emergència de sectors liberals que es mostren obertament a favor de la independència? Des de l'Esquerra Independentista les respostes no han estat fins ara gaire elaborades. La majoria de sectors «passen de tot» perquè no conceben tenir res a veure amb aquests sectors, o bé fan simples maniobres puntuals d'aproximació (porten un «independentista liberal» en una conferència, li demanen una col·laboració en una revista, etc.). El tractament d'aquest fenomen ha de ser més sòlid i permanent, a la nostra manera de veure, perquè un tractament insuficient pot portar a un desplaçament de l'orientació de la lluita independentista cap a posicionaments que converteixin el moviment que s'ha anat construint al llarg d'una vintena llarga d'anys en una alternativa domesticable o fàcilment assimilable.

En aquest sentit és molt important en aquest camp no defugir tampoc el debat polític. L'alternativa de l'Esquerra Independentista ha de quedar, doncs, en cada cas, ben clara i definida. En aquests moments és essencial que els partits orgànicament catalans que han estat apostant de manera continuada i a fons per l'autonomisme o el federalisme (CiU, ERC) no puguin endegar maniobres conjunturals (amb el nom de «Fulls de Ruta» o «Refundació del catalanisme») per a continuar la seva mateixa política d'encaix amb Espanya per mitjà de les seves actuacions ostentosament contradictòries, com ho són el fet de donar la direcció del govern del Principat de Catalunya a un partit espanyolitzador (ERC), o diferents operacions de reflotament de la via estatutària per mitjà de pactes vergonyants (CiU).

Cal mostrar que defensar l'Autodeterminació i emprendre sincerament el camí cap a la Independència demana, sobretot d'aquests partits que s'omplen la boca de la defensa de la nació catalana però que es troben empantanegats a fons en les inèrcies de la política institucional del règim actual, una ruptura amb els hàbits generalitzats al si de la casta política, fonamentats en pràctiques enganyoses i clientelars que han esdevingut habituals en les forces institucionals del règim parlamentari monàrquic espanyol que patim. Crear un moviment nou de caire rupturista exigeix una ruptura amb aquest passat.

En resum, de cara al conjunt de l'Esquerra Independentista, per molt que la inèrcia pugui portar el nostre entorn a refugiar-se en els nostres guetos defensius, si volem que la lluita independentista avanci, convé que tota l'Esquerra Independentista s'apliqui en una doble línia de treball de cara al conjunt de la societat:

- D'una banda, que intensifiqui el debat, la lluita ideològica i la mobilització contra l'autonomisme, l'Estat monàrquic i els seus símbols.
- I, d'altra banda, cal anar emplaçant les opcions liberals al si de l'independentisme i el «sobiranisme», mostrant-ne les contradiccions. Cal que davant els qui es proclamen independentistes però que es manifesten com a «anticomunistes» o «pro-capitalistes», per exemple, encara que disfressin sovint les posicions amb formulacions que es presenten com a «neutrals», quedi en evidència l'error que representa la manca d'arrelament social, tant per la reducció del suport que pot patir l'independentisme si adoptava majoritàriament aquestes posicions, com perquè la manca d'una perspectiva prou definida deixaria la sensibilitat independentista, que dia a dia es va estenent socialment, sense un horitzó engrescador i aglutinador.

7.3 Quines estructures d'organització?

La necessitat d'enfortir l'Esquerra Independentista en la conjuntura actual és imperiosa. La construcció de la Unitat Popular com a expressió política de masses del nostre moviment (és a dir, que pugui aglutinar l'Esquerra Independentista organitzada i tots els sectors socials en lluita per l'alliberament social i nacional i també el seu entorn de simpatitzants) és, doncs, cada dia un objectiu més necessari i urgent.

En aquest sentit, cal tenir molt clar que la Unitat Popular només es pot construir a partir d'experiències socials àmplies i immerses en la lluita política quotidiana. La Unitat Popular només es pot construir de manera sòlida i seriosa a partir de la confluència de la tasca de les CUP arrelades arreu del territori. La creació de la Unitat Popular no es podrà construir per mitjà de simples experiments de coordinació que impliquin únicament la militància d'algunes organitzacions de l'Esquerra Independentista.

Quin paper correspon, doncs, a les organitzacions de l'Esquerra Independentista actuals? Fins ara hem observat dos nivells d'organització en procés de desenvolupament:

- D'una banda, tenim el nivell socialment més estès: és el que hem definit com a Ruptura Democràtica per la Independència. Aquesta ruptura es va articulant actualment al voltant de la defensa del dret d'autodeterminació (o del dret de decidir, com se l'ha estat denominant darrerament, amb un llenguatge socialment més entenedor). La Plataforma pel Dret de Decidir representa en aquest moment el marc polític on conflueixen els sectors més clarament disposats a avançar d'una manera col·lectiva i participativa en el camí d'aquesta ruptura fonamental. I l'Esquerra Independentista ha de fer sentir la seva influència en aquest àmbit d'una manera més clara que no ho ha fet fins ara.
- D'altra banda, hi ha el nivell de la Unitat Popular que hem esmentat més amunt, que representa políticament l'acumulació de forces pròpies de l'Esquerra Independentista, i que parteix socialment de l'aglutinació de les classes populars organitzades i en lluita per l'alliberament nacional i social alhora.

Es tracta de dos processos que cal que es desenvolupin en paral·lel, tant si volem que tingui lloc la Ruptura Independentista (i en aquest cas, cal que la Plataforma pel Dret de Decidir —o l'organisme equivalent— vagi clarificant les seves posicions de ruptura i compti amb el suport de totes i tots els independentistes dels sectors més diversos), com si volem que la Ruptura Independentista prengui la forma representativa dels interessos de les classes populars, és a dir, de República democràtica, popular i federativa (i en aquest cas, és imprescindible comptar amb una Unitat Popular estructurada i amb capacitat d'influència social més enllà de l'estricta mitjà de les organitzacions de l'Esquerra Independentista actuals).

7.4 Funcions específiques de l'Esquerra Independentista

Les organitzacions de l'Esquerra Independentista actuals, si realment volen treballar per l'avanç de la lluita pels seus objectius nacionals i socials, a més de continuar impulsant les mobilitzacions populars, han d'implicar-se a fons en la tasca d'activar la lluita ideològica en els nivells que hem assenyalat (impedint la regeneració de l'autonomisme i disputant l'espai social al liberalisme) i han de treballar per a reforçar els dos nivells d'organització fonamentals (el de Ruptura Democràtica per la Independència; i la pròpia alternativa social i nacional, la Unitat Popular).

És una evidència que per a impulsar totes aquestes tasques caldria comptar amb una estructura estratègica extremament potent formada pel conjunt

de les organitzacions amb capacitat de tipus estratègic actualment desenvolupades. Avançar cap a la unitat (ni que sigui de planificació de tasques i d'activitats) dels partits i organitzacions polítiques actuals és, doncs, un objectiu imprescindible. Una unitat estratègica no s'hauria de confondre tampoc amb una coordinadora juvenil d'agitació i propaganda, per molt activa que pugui arribar a ser. Cal una dinàmica unitària que sigui capaç de fixar de manera raonada un desplegament polític de masses amb capacitat de planificació i de decisió de tipus estratègic, és a dir, amb perspectiva àmplia d'acord amb les necessitats polítiques i socials del moviment independentista en el seu conjunt, tenint en compte l'evolució dels nivells diversos de sensibilització i de consciència política de les classes populars catalanes.

8. Un model d'estructuració del moviment

Si bé és cert i indiscutible tant l'avenç de la consciència independentista al si de la societat catalana com l'acceptació, com més va més àmplia, de bona part dels postulats de l'Esquerra Independentista i fins i tot l'augment de la identificació d'un nombre important de persones amb el nostre projecte polític, també és cert que el nivell de maduració del moviment, de clarificació estratègica, de capacitat d'incidència real i d'articulació organitzativa arreu dels Països Catalans en general no estan, ni de lluny, al nivell de les circumstàncies històriques.

Fins i tot, a nivell teòric i de vegades pràctic, observem un retrocés pel que fa a algunes propostes d'articulació o de desplegament del moviment que, si es perllonguessin en el temps, suposarien un seriós entrebanc tant per a la construcció d'un veritable moviment polític, com per a la capacitat d'aquest d'esdevenir un element real de transformació.

És per això que des de l'MDT volem exposar alguns criteris sobre com, segons el nostre parer, caldria articular, d'acord amb els objectius de l'Esquerra Independentista i a partir del seu esforç col·lectiu, el Moviment d'Alliberament Nacional Català (MANC). No pretenem pas descobrir la sopa d'all, perquè cal ser ben conscients de dues tesis essencials:

- És la història, pròpia i aliena, qui ens mostra els diferents models que cal adoptar a partir de l'anàlisi de quins moviments, construïts sobre quines bases i en quines condicions han reeixit en els seus objectius i quins no han passat del simple testimonialisme o de l'activisme centrat en el mateix moviment.
- Entre el moviment i el conjunt de la societat s'estableix una relació dialèctica, de manera que l'estructura mateixa del moviment es modifica en funció dels canvis soferts per la realitat social que es pretén transformar, així com per la intensitat de l'enfrontament amb el poder establert. Com diu Mandela: «Gairebé sempre és l'opressor qui

acaba determinant les formes de lluita que cal adoptar en cada moment».

A partir d'aquestes premisses i de les anàlisis de la conjuntura social, política i econòmica, entenem que cal accelerar la construcció del MANC amb el desplegament i articulació dels elements següents:

8.1 La construcció d'un referent polític de masses

Cap moviment no és capaç d'avançar vers els seus objectius si no disposa d'una eina bàsica que faciliti la identificació dels ciutadans amb els seus postulats. En la societat actual i amb les necessitats objectives del moviment mateix d'anar-se expandint sobre una base sòlida, amb una estructuració democràtica i amb avenços significatius pel que fa a les diferents lluites populars, aquesta identificació necessita recolzar-se sobre tres pilars:

- **L'enquadrament.** Cal una organització capaç de facilitar l'enquadrament militant d'una part significativa del nostre poble. Seríem estúpids si consideréssim que amb l'activitat (per metòdica que pugui i pogués ser) de la insignificant minoria de persones disposades a enquadrar-se en organitzacions estratègiques en tenim prou per tirar un moviment endavant. Un moviment només reïx quan és capaç d'incorporar a la lluita, en diferents graus i moments, importants quantitats tant de persones actives en diferents àmbits de la vida social, cultural, veïnal, com de ciutadanes i ciutadans amb un objectiu polític, per difús que aquest, en un principi, pugui semblar.

Ens cal una organització de masses estructurada de manera democràtica (cosa que implica, per exemple, l'existència d'organismes com l'assemblea nacional i l'elecció directa dels càrrecs), no sotmesa als interessos partidistes d'un o altre col·lectiu, que faciliti la participació del màxim de persones —tota la seva militància— tant en el debat com en l'acció política, la qual cosa, com s'ha demostrat històricament, esdevé impossible si aquest referent de masses s'estructura com una coordinadora.

- **La mobilització.** Juntament amb les diferents organitzacions, plataformes o col·lectius de lluita sectorial, l'organització de masses s'ha d'anar erigint a ulls del conjunt del poble català en un referent de lluita que no supedita els interessos populars a l'estabilitat del sistema i al propi benefici, sinó que posa al damunt de la taula les contradiccions i misèries generades per l'ocupació i el capitalisme, i

proposa (i actua en conseqüència) la mobilització i la lluita com a forma primordial de resposta.

- La **lluita institucional**. En el món actual, construir un referent de masses sense prendre part de la lluita institucional, és, senzillament, impossible. És, però, l'organització de masses mateixa qui ha d'analitzar en cada lloc i en cada moment en quins àmbits de la lluita institucional cal ser presents i de quins es pot (o cal) prescindir. La lluita institucional és la clau de volta que permet passar d'un simple moviment reivindicatiu més o menys eteri a un moviment polític clarament identificable i, per tant, susceptible (entre moltes altres coses) d'erigir-se alhora en element de referència i en eina de transformació, a condició que no oblidis que al davant d'institucional, sempre hi col·loquem la paraula «lluita».

Cal, per tant, combatre les tendències «tecnocràtiques», que tendeixen a deixar l'acció institucional a mans d'una minoria presumptament qualificada. La qualificació per a la lluita institucional la dona la capacitat d'analitzar la realitat, d'interactuar amb diferents sectors de la societat i de dur a la institució el conflicte i la proposta de resolució en favor dels interessos populars.

Volem remarcar també la confusió i el greu error que suposa plantejar l'existència d'una sectorial de lluita institucional¹. Caldria preguntar als i les qui fan aquest plantejament quins exemples poden donar de moviments més o menys reeixits que s'hagin estructurat així, ja que tothom entén, en primer lloc, que, a diferència del que passa a les organitzacions polítiques convencionals i reformistes, els vessants mobilitzador i institucional del referent polític de masses d'un moviment d'alliberament són indistingibles i tant l'un com l'altre abasten tots els diferents «sectors» (socials o temàtics) implicats en la lluita. I en segon lloc, aquest plantejament no té compte el paper central, cohesionador i democràtic que representa tant aglutinar forces per participar en unes eleccions, com amortitzar els esforços fent dels avenços un pas endavant del conjunt del moviment. Com veurem més endavant, una «sectorial» és quelcom de ben diferent.

Pel que fa a la concreció d'aquest referent polític de masses, com ja hem comentat en altres documents, el poble ha anat pel davant del moviment, i a hores d'ara ja és del tot evident que, a ulls d'una part important de la ciutadania, la Candidatura d'Unitat Popular (CUP) és —o pot, amb més possibilitats que cap altra organització en cap altre moment de la història

1. Encara resulta un error més greu plantejar l'existència d'una sectorial municipalista.

de l'Esquerra Independentista, acabar sent — aquest referent. Entenem, doncs, que la màxima prioritat en el moment actual és aplegar el màxim d'esforços en la consolidació del projecte de la CUP, la seva implantació arreu del territori, el seu reforçament orgànic i la maduració de les seves propostes d'acció política.

8.2 Les organitzacions i col·lectius sectorials i les plataformes

Una «sectorial» (organització, plataforma o col·lectiu) és aquella que, per les seves característiques, o bé només s'adreça a un determinat sector de la societat (les dones, els joves, els estudiants...), o bé «s'especialitza» en uns determinats àmbits de lluita (la sindical i laboral, l'ecològica, la cultural...).

Aquestes sectorials poden prendre diferents formes (organitzacions, plataformes, sindicats...) i tenir diferents funcions, ja sigui a nivell tàctic, esdevenint eines d'incidència més enllà de l'àmbit concret de l'Esquerra Independentista, o estratègic, reforçant les necessitats primordials del moviment a nivell estructural, de formació, lluita ideològica, etc.

Des de l'MDT considerem que, a partir de la realitat present i de les expectatives de lluita a curt i mitjà termini, caldria desplegar i/o reforçar les organitzacions sectorials i plataformes següents:

- **Organització de Dones de l'Esquerra Independentista.** De caràcter estratègic, la seva finalitat és centralitzar i dinamitzar la lluita per l'alliberament de gènere tant a nivell ideològic com agitatiu.
- **Organització de Joves de l'Esquerra Independentista.** No hi ha (ni n'hi han hagut mai) raons objectives ni mínimament serioses per a la divisió actual. Cal avançar en una organització unitària que tingui com a objectiu fonamental la creació de futurs quadres polítics per al conjunt del moviment. Això hauria de ser compatible amb la possibilitat d'impulsar, en un àmbit molt més tàctic i per tant més enllà de l'Esquerra Independentista en sentit estricte, plataformes o assemblees àmplies de joves de caràcter reivindicatiu o agitatiu.
- **Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans.** Cal continuar treballant en aquesta organització que, des de l'Esquerra Independentista, haurà d'encapçalar la lluita per un ensenyament públic, laic i català, per la seva qualitat i per l'adaptació dels centres educatius a les necessitats reals del poble català i no pas a les del capital. Un altre objectiu d'aquesta organització hauria de ser també crear també quadres polítics per al moviment, sobretot en l'àmbit de la lluita ideològica.

- **Sindicat nacional i de classe.** Com ja hem explicat en altres documents, cal anar avançant en la unitat i l'acció conjunta tant dels sindicats ja existents que responen a aquestes característiques (Intersindical-CSC, COS, IAC, FTC) com d'aquelles persones independentistes i d'esquerrres actualment enquadrades en altres sindicats, amb l'objectiu de construir un sindicat nacional i de classe capaç de dinamitzar les lluites contra les agressions a la classe treballadora que s'aniran multiplicant en els propers anys. Tenint en compte la diversitat de pràctiques sindicals existents actualment al si del moviment, proposem la constitució, a cada comarca, vila, poble o barri, d'una Taula sindical de l'Esquerra Independentista, que agrupi i coordini els i les militants afiliats i afiliades als sindicats nacionals i de classe preexistents i/o el conjunt de militants de l'Esquerra Independentista en l'àmbit local en qüestió.
- **Organització antirepressiva (Alerta Solidària).** Cal reforçar aquesta eina de caràcter estratègic, que haurà de poder articular la resposta a la repressió que l'activitat del conjunt de l'Esquerra Independentista generarà.
- **Organitzacions socio-polítiques d'àmbit local (casals, ateneus ...).** Cal fer un esforç de debat per adaptar-los a la realitat actual dels Països Catalans i de l'Esquerra Independentista mateixa, redefinint el seu paper i la seva interacció amb la resta del moviment, ja que, en molts casos i davant la feblesa general, van assumir un paper gairebé d'avantguarda o de referencialitat. Cal que des de dins de cada col·lectiu es faci un esforç per adaptar aquesta valuosa eina d'incidència i aquestes infraestructures per tal que continuïn sent tan vàlides i efectives com sigui possible per al conjunt del moviment.
- **Les plataformes àmplies.** Són instruments de caràcter tàctic, és a dir, tot i poder estar impulsades en alguns casos per l'Esquerra Independentista, no s'adrecen als cercles immediats del nostre moviment sinó a sectors molt més amplis del nostre poble susceptibles de ser puntualment mobilitzats en una lluita concreta. La seva funció és reivindicativa, d'emplaçament, de conscienciació i mobilització i, per tant, necessàriament, hi haurem de conviure amb persones procedents d'altres tendències polítiques amb les quals, més enllà de les diferències estratègiques, ens unirà la necessitat de dinamitzar una lluita concreta, tot i que segurament amb objectius finals diferents.

El correcte treball dins aquestes plataformes és una de les grans vies d'incorporació de nova militància al moviment i els seus èxits en la lluita són fonamentals per demostrar la viabilitat de les nostres propostes polí-

tiques. Actualment, les més importants són la Plataforma pel Dret a Decidir (PDD), les plataformes en defensa del territori, la CAL i el moviment de lluita per la llengua i les plataformes pels drets laborals i socials.

Cal entendre, però, que es tracta evidentment de plataformes àmplies de dinàmiques i configuracions diferents. Així, mentre que les plataformes de defensa del territori i de defensa de la llengua parteixen d'una especialització reivindicativa de caràcter sectorial, la PDD es proposa una confluència per a un objectiu polític tàctic (el dret de decidir) però que és de caire global, és a dir, suprasectorial.

8.3 El(s) partit(s) revolucionari(s)

Per a l'MDT, refundat des del 1998 com a Partit de la Revolució Socialista Catalana des de l'òptica leninista, el Partit és una organització d'avantguarda² que NO aspira a enquadrar el conjunt de la classe treballadora, sinó els i les revolucionari(e)s, aquelles persones disposades a assumir tasques a nivell estratègic, com ara l'anàlisi i l'elaboració teòrica, l'elaboració de propostes de lluita política, la dinamització d'organitzacions sectorials i de masses, la formació de quadres, el suport a les infraestructures del moviment, etc.

El Partit entén la propaganda com a Propaganda Política, és a dir, com la difusió a través de revistes, llibres, webs, articles, xerrades, etc. de la seva ideologia i les seves propostes polítiques i programàtiques al conjunt del moviment polític i, per extensió, al conjunt del poble català.

El Partit no aspira a esdevenir un referent de masses i, per tant, realitza les seves activitats amb rigor i discreció, fent-se valer i apreciar, en tot cas, per l'encert de les seves propostes i el compromís envers el conjunt del moviment dels seus militants. En aquest sentit, el Partit aspira a promoure, en col·laboració amb altres organitzacions, eines d'incidència política i de participació popular que sí que hauran d'anar esdevenint elements de referencialitat per al conjunt del poble català.

En resum, en la mesura que la finalitat fonamental de l'actuació dels partits revolucionaris no és engrandir el partit sinó ajudar a fer rutllar el

2. Utilitzem, a falta d'una denominació millor, la denominació clàssica del leninisme, de partit o organització «d'avantguarda» que no s'ha d'entendre en el sentit etimològic militar sinó en el sentit «d'avançar-se», d'«anar al davant» en la previsió de futur dels fets socials i polítics i de les necessitats del moviment. Tal com desenvolupem tot seguit i també a l'hora de criticar a l'apartat 8.4 el dirigisme, una organització d'avantguarda no és una organització «d'éssers superiors» envoltada de simples «satèl·lits» sinó una organització globalitzadora i dinamitzadora que s'especialitza en tasques de previsió i de dinamització, relacionant-se d'una manera dialèctica amb les diferents organitzacions i instàncies del moviment.

moviment, el seu objectiu no ha de ser sortir a la foto, és a dir, adquirir i guanyar referencialitat, ja que aquesta és la funció del referent de masses i de les plataformes diverses.

Hem utilitzat la denominació «el Partit» en singular perquè, al nostre entendre, és necessària la unió de tots els marxistes en una mateixa organització que sigui capaç d'abordar els objectius d'un partit revolucionari, cosa que, ara per ara, encara no ha estat possible. Aquesta organització hauria d'incloure la militància de les actuals organitzacions estratègiques³ (Endavant, PSAN i MDT) i persones que no hi estan enquadrades.

8.4 La direcció política del moviment

L'esquema clàssic heretat de l'estalinisme, defensat per un sector de l'independentisme durant els anys 80, segons el qual el Partit dirigeix i la resta en són satèl·lits, s'ha demostrat històricament fracassat. I la raó és ben senzilla: aquest esquema nega la relació dialèctica entre Partit i Moviment, entre Tàctica i Estratègia, entre Objectius i Possibilitats.

El dirigisme és una desviació que cal combatre sense treva prengui la forma que prengui, ja que sovint tendeix a disfressar-se sota l'aparença contrària: l'anarquitzant, (el «no cal una direcció política»). Aquest és, en realitat, un model encara més antidemocràtic ja que, en lloc d'assumir la necessitat de l'existència d'una direcció amb transparència, es pretén fer creure que aquesta no existeix amb el simple objectiu d'exercir-la sense contrastar-la amb la realitat i sense haver-ne de retre comptes. Històricament, aquesta ha estat la típica pràctica de sectors procedents de la petita burgesia que, en un acte d'altruisme revolucionari, «s'ofereixen» a les classes populars com a savis dirigents.

Pel que fa al model que diu deixar la direcció a les mans d'una coordinadora, un model que ha fracassat històricament, ve a ser si fa no fa el mateix. Una coordinadora és una eina útil per a la mobilització i poca cosa més. Ni permet el debat polític seriós, ni construir eines i infraestructures, ni analitzar en conjunt la societat i les tendències polítiques i econòmiques ni formular-hi alternatives. En realitat, com s'ha vist en algunes experiències històriques, darrera la formulació de la coordinadora s'amaga molt

3. De vegades s'usa el terme organitzacions polítiques per designar les organitzacions estratègiques i diferenciar-les, per exemple, de les sectorials. Considerem aquesta denominació confusa i errònia, entre d'altres raons perquè les sectorials i el referent de masses també són organitzacions polítiques.

sovint la preeminència d'una organització inqüestionada (militar o no) pel damunt dels criteris, les anàlisis, aportacions i sensibilitats del conjunt del moviment.

Des de l'MDT som de l'opinió que la direcció política, és a dir, la responsable orgànica d'assumir tasques com l'articulació del debat polític, l'elaboració de propostes d'acció política i social a mitjà i llarg termini, l'elaboració de propostes programàtiques, la formació i enquadrament de la militància en organitzacions sectorials, etc. es construirà mitjançant un procés dialèctic amb el moviment i, per tant, hi tindran cabuda totes les persones que demostrin la seva voluntat i capacitat en els diferents àmbits de lluita. Pel que fa a la seva configuració, entenem que la **unitat dels marxistes en un sol Partit Revolucionari, el desplegament d'eines de Lluita Ideològica i Recerca Estratègica i un espai de debat periòdic del conjunt de l'Esquerra Independentista** són les claus per anar-hi avançant.

Objectius finals de la nostra lluita
— formes d'opressió i formes de lluita

L'estratègia i la tàctica

La Unitat Popular

La Ruptura democràtica per la
Independència

Tipus d'intervenció política

Política d'aliances

Reptes actuals de l'Esquerra
Independentista

Un model d'estructuració del moviment